

Znak: KO.II.5533.42.2025.AB

KURATORIUM OŚWIATY
ul. Jagiellończyka 10
66-400 Gorzów Wlkp.
tel. 95 720 84 12, fax 95 722 37 26

**Protokół
kontroli w trybie działań doraźnych**

1. Dane dotyczące szkoły lub placówki, w której przeprowadzono kontrolę, terminu kontroli oraz kontrolujących:

Nazwa szkoły lub placówki, w której przeprowadzono kontrolę:	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Ośnie Lubuskim
Adres szkoły lub placówki:	ul. Rzepińska 8, 69-220 Ośno Lubuskie
Imię i nazwisko dyrektora szkoły lub placówki:	Jolanta Kawecka-Smalec
Nazwa organu sprawującego nadzór pedagogiczny i adres siedziby:	Lubuski Kurator Oświaty ul. Jagiellończyka 10, 66-400 Gorzów Wielkopolski
Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe osoby (osób) kontrolującej (ze wskazaniem jednostki organizacyjnej - KO, Delegatura, TZW):	Anna Bucholska – starszy wizytator Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim Krystyna Wiśniewska - starszy wizytator Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim
Data wydania przez Lubuskiego Kuratora Oświaty upoważnienia (upoważnień) i jego numer:	Upoważnienie nr 165/2025 z dnia 20 marca 2025 r. i 166/2025 z dnia 20 marca 2025 r.
Termin przeprowadzenia kontroli w szkole lub placówce	rozpoczęto: 26 marca 2025 r. zakończono: 26 marca 2025 r.
Dni, w których odbywały się czynności kontroli w szkole:	21 marca 2025 r.

2. Tematyka kontroli: ocena zgodności z przepisami prawa zapewnienia wychowankom bezpieczeństwa podczas pobytu w ośrodku.

3. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym stwierdzone nieprawidłowości:

10 marca 2025 r. do Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim wpłynęło pismo Dyrektorki Zespołu Edukacji i Wychowania w Biurze Rzecznika Praw Dziecka, Pani Ewy Tomaszewskiej, znak: ZEW.441.401.2025.EZ, informujące o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Ośnie Lubuskim. Ww. pismo zawiera informacje o zdarzeniu z udziałem wychowanki [REDAKTOWANE], o którym Rzecznik Praw Dziecka został zawiadomiony przez matkę [REDAKTOWANE]. Wobec powyższego Lubuski Kurator Oświaty podjął decyzję o przeprowadzeniu w ww. placówce kontroli w trybie działań doraźnych.

Czynności wykonywane podczas kontroli:

- 1) analiza dokumentacji przedłożonej przez dyrektora, związanej z tematem kontroli, w tym:
 - dokumentacja związana ze sprawą (notatki, wyjaśnienia nauczycieli w związku ze zgłoszoną sytuacją, wpisy w dzienniku elektronicznym MOS-u, w szczególności dotyczące kontaktów z panią [REDAKTOWANE])

2) przeprowadzenie rozmowy z:

- panią Jolantą Kawecką-Smalec – dyrektorem kontrolowanej placówki;
- panią Dorotą Adamowicz, pedagogiem szkolnym;
- panem [REDACTED] wychowawcą klasy [REDACTED] (rozmowa telefoniczna w obecności dyrektora placówki).

W toku czynności kontrolnych ustalono, co następuje.

Do Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Ośnie Lubuskim uczęszcza obecnie 29 wychowanków, którzy uczą się w klasach V, VI, VII i VIII. W placówce zatrudnionych jest łącznie 19 nauczycieli i wychowawców oraz pedagog i psycholog. [REDACTED] jest uczennicą klasy [REDACTED], której wychowawcą, [REDACTED]. W roku szkolnym 2024/2025 w placówce utworzone zostało stanowisko kierownika wychowania, które z dniem 1 września 2024 r. objął wieloletni nauczyciel i wychowawca Waldemar Kuzio. Ustalono, iż 2 stycznia 2025 r. pan W. Kuzio złożył do dyrektora placówki wniosek dotyczący rezygnacji ze stanowiska kierownika, a 3 stycznia 2025 r. dodatkowo wniosek o rozwiązanie stosunku pracy z dniem 24 stycznia 2025 r. Ponadto, dokumentacja przedłożona przez dyrektora Jolantę Kawecką-Smalec wskazuje usprawiedliwioną nieobecność pana Kuzio w pracy od 2 grudnia 2024 r. do 20 grudnia 2024 r. oraz od 7 stycznia 2025 r. do 24 stycznia 2025 r. Czynności kontrolne wykazały, że 25 listopada 2024 r. miało miejsce zdarzenie z udziałem wychowanki [REDACTED]. Dokumentacja dyrektora placówki zawiera informacje dotyczące tego zdarzenia, odnotowane w dzienniku elektronicznym klasy [REDACTED]. Stwierdzono, iż 25 listopada 2024 r. pan Waldemar Kuzio, pełniący funkcję kierownika wychowania, napisał, iż w czasie kontroli w pokoju [REDACTED] znaleziono u niej telefon komórkowy, e-papieros, olejek do e-papierosa. Podczas rozmowy tłumaczyła się wykrętnie, kłamała, używała słów wulgarnych (...) Tłumaczyła, że to nie jej olejek. Później do pozostałych rzeczy się przyznała. W tym czasie dyżur pełniła pani Mariola Prus-Musielak, która z datą 25 listopada 2025 r. odnotowała uwagę w dzienniku: *Wychowanka notorycznie łamie regulamin internatu. Odmawiała oddania telefonu. Kłamała i jednocześnie używała wulgarnego języka w stosunku do kolegów i koleżanek (...) szukała winnych wśród innych wychowanków (...) i ponadto nie wykonywała poleceń wychowawców.* W celu wyjaśnienia zajścia dyrektor J. Kawecką-Smalec ustnie poleciła pracownikom sporządzić notatki z opisem zdarzenia. W związku z powyższym przedłożyła wizytatorom *Notatkę służbową* przesłaną poprzez dziennik elektroniczny przez panią M. Prus-Musielak w dniu 26 listopada 2024 r. Ww. notatka zawiera opis zdarzenia, tj. *data: 25 listopada 2024 r., godzina: 15:30-17:30, miejsce: internat grupa „Parter” pok. nr 9, uczestnicy: [REDACTED]* W opisie nauczycielka zawarła m.in. następujące informacje: *po przybyciu do internatu po zajęciach dodatkowych [REDACTED] od razu z korytarza zabrała gry planszowe, poprosiłam, żeby pokazała mi zawartość pudełek. W grach znajdowała się ładowarka od telefonu, wychowanka powiedziała, że to nie jest jej i że wychowawcy na przyjęciach widzieli jak swój telefon oddawała mamie.* W związku z powyższym pani Prus-Musielak poprosiła innego wychowawcę, pana Dariusza Cichale, o przeprowadzenie kontroli w pokoju [REDACTED] gdzie znalezione zostały wkład do e-papierosa i saszetki nikotynowe. O zdarzeniu zawiadomiono kierownika wychowania, pana Waldemara Kuzio. W obecności kierownika [REDACTED] nadal wypierała się posiadania telefonu, a do substancji nikotynowych przyznała się [REDACTED]. Po rozmowach z wychowankami został znaleziony telefon [REDACTED]

przez kierownika wychowania. Z dalszych zapisów ww. notatki wynika, że pan Kuzio zdecydował o przeprowadzeniu kontroli osobistej wychowanki [REDACTED]. Pani Prus-Musielak poprosiła wychowankę o wejście do toalety (znajduje się w pokoju wychowanek) i zdjęcie odzieży wierzchniej oraz przykucnięcie, wtedy zauważyła w bieliznie e-papierosa. Następnie wyszła z toalety, a [REDACTED] sama wyjęła z bielizny używkę, którą oddała kierownikowi wychowania. Ww. notatka służbowa wskazuje dodatkowo: *Podjęte kroki: rozmowa dyscyplinująca wychowanków z nauczycielem pełniącym dyżur w internacie, która zakończyła się uznaniem przez uczniów swojej winy. Poinformowałam o incydencie kierownika wychowania.* Ponadto pani M. Prus-Musielak w dniu 6 grudnia 2024 r. sporządziła *Notatkę uzupełniającą z dnia 25.11.2024 r. dotyczącą kontroli osobistej [REDACTED]* Zapisała w niej m.in.: *Całe zajście miało miejsce w pokoju nr 9, w tym samym czasie i w tym samym pokoju przebywali: [REDACTED] (...) i pan Waldemar Kuzio. (...) Kontrola osobista [REDACTED] odbyła się w toalecie (uchylone drzwi). [REDACTED] sama pokazywała bieliznę górną mówiąc, że nic nie ma, następnie poprosiłam ją o ściągnięcie spodni i o przykucnięcie, wtedy widoczny był w bieliznie e-papieros. [REDACTED] wyprosiła mnie z toalety i samodzielnie wyciągnęła i przekazała kierownikowi wychowania dany przedmiot w papierze toaletowym.* Analiza dokumentacji dyrektora placówki wykazała, iż obowiązujący od 2 września 2024 r. *Regulamin grup wychowawczych Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Ośnie Lubuskim* wśród praw i obowiązków wychowanka wskazuje w uzasadnionych przypadkach konieczność poddania się szczegółowej kontroli po powrocie do Ośrodka. Dyrektor placówki podkreśliła, że wychowankowie często nie stosują się do ograniczeń i zakazów dotyczących posiadania na terenie ośrodka rzeczy niedozwolonych ze względu na ich szkodliwy wpływ na zdrowie i proces socjoterapeutyczny, a kontrole odbywają się z poszanowaniem godności i szczególną dbałością o dobro wszystkich wychowanków.

Na podstawie analizy przedłożonej dokumentacji ustalono, że w sprawie [REDACTED] pracownicy MOS kontaktują się z matką wychowanki [REDACTED]. 29 listopada 2024 r. przeprowadzona została rozmowa z panią [REDACTED] w sprawie niewłaściwego zachowania [REDACTED], na 9 grudnia 2024 r. ustalono termin spotkania zespołu wychowawczego, na które pani [REDACTED] nie przybyła. 10 stycznia 2025 r. w rozmowie telefonicznej został ustalony z panią [REDACTED] termin kolejnego spotkania zespołu wychowawczego na 10 lutego 2025 r. Jednak 3 lutego 2025 r. matka [REDACTED] telefonicznie poinformowała placówkę, że *zabiera [REDACTED] 6 lutego i nie będzie jej przez cały tydzień.* Dyrektor J. Kawecka-Smalec wskazała na liczne nieobecności wychowanki, z których zdecydowana większość pozostaje nieusprawiedliwiona. W bieżącym półroczu są to m.in. nieobecności w okresach: 7-14 lutego, 24-28 lutego, 17-26 marca. Pani dyrektor nie przedłożyła udokumentowanych działań podjętych wobec wychowanki [REDACTED] w celu egzekucji realizacji obowiązku szkolnego. Wyjaśniła, że *wychowawca dzwoni, ale mama nie odbiera od niego telefonu.* W rozmowie z wizytatorami wychowawca klasy [REDACTED] poinformował, że z matką [REDACTED] kontaktuje się głównie poprzez wpisy na komunikatorze WhatsApp na grupie klasowej i poprzez sms-y. Nie zamieszcza wiadomości w dzienniku elektronicznym, ponieważ stwierdził, że pani [REDACTED] nie używa dziennika elektronicznego, więc nie czyta wiadomości. Czynności kontrolne wykazały, że w bieżącym roku szkolnym pani [REDACTED] logowała się dziesięć razy do dziennika elektronicznego Vulcan w różnych miesiącach. Brak jest w nim wiadomości przesłanych przez wychowawcę indywidualnie do matki [REDACTED] i wiadomości od p. [REDACTED] do wychowawcy.

W związku z dokonaną oceną funkcjonowania wychowanki [REDAKTOWANO] dyrektor MOS-u wystąpiła z wnioskiem o wgląd w sytuację dziecka w sprawie wychowanki [REDAKTOWANO] z 2 grudnia 2024 r., sygn. MOS.4315.118/2024.DA. Ww. wniosek złożony został do Amt für Jugend und Soziales ze względu na fakt, iż uczennica w poprzednim roku szkolnym mieszkała w Słubicach. Pod koniec roku szkolnego rodzic przeprowadził się z dziećmi do Frankfurtu. (...) Ze względu na miejsce zamieszkania sąd w Polsce zdecydował o zniesieniu nadzoru kuratora. W uzasadnieniu wniosku napisano: *Postawa uczennicy jest bardzo wulgarna i wyraża się poprzez słowa, prowokujące gesty, wyzwiska, piosenki o podtekście seksualnym obrażające inne osoby. (...) Beka nauczycielom i uczniom „w twarz”. Nie reaguje na żadne uwagi słowne od nauczycieli, wychowawców oraz ze strony uczniów. Przemyciła na teren placówki rzeczy niedozwolone, tj. e-papierosa, e-liquidy oraz telefon komórkowy. Uczennica bardzo często kłamie oraz publicznie oczerniała wychowawcę. (...) Niepokojące również jest nieodpowiednie zachowanie Rodzica w niektórych sytuacjach jakie miały miejsce w placówce. Rodzic pomaga dziecku w przywożeniu do internatu i szkoły rzeczy niedozwolonych. (...) mama [REDAKTOWANO] przekazuje telefon dziecka innym uczniom (...) Rodzic wydaje się zezwalać na takie zachowania dziecka i je akceptuje. (...) dobro małoletniej [REDAKTOWANO] jest zagrożone demoralizacją oraz nosi symptomy zaniedbań opiekuńczych ze strony rodzica.* Ustalono, iż do dnia kontroli pani dyrektor nie otrzymała odpowiedzi od ww. instytucji. Podkreśliła natomiast, iż krótko po przesłaniu ww. wniosku nauczyciele, wychowawcy i specjaliści zauważyli poprawę zachowania wychowanki podczas pobytu w placówce.

Czynności kontrolne wykazały, że [REDAKTOWANO] objęta jest pomocą psychologiczno-pedagogiczną. Dzienniki zajęć pedagoga i psychologa zawierają m.in. adnotacje dotyczące rozmów specjalistów z wychowanką podczas indywidualnych spotkań. Specjaliści rozmawiali z [REDAKTOWANO] m.in. o jej samopoczuciu, planach edukacyjnych, mocnych stronach, trudnych zachowaniach, przyczynach nieobecności, relacjach z rówieśnikami, sytuacji rodzinnej, relacjach z mamą, a także niepokojących sygnałach ewentualnych zaburzeń odżywiania.

Młodzieżowy ośrodek socjoterapii jest placówką prowadzoną dla dzieci i młodzieży, którzy z powodu zaburzeń rozwojowych, trudności w uczeniu się i zaburzeń w funkcjonowaniu społecznym są zagrożeni niedostosowaniem społecznym i wymagają stosowania m.in. socjoterapii oraz którzy posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na zagrożenie niedostosowaniem społecznym. Przesłankami dla określenia zagrożenia niedostosowaniem społecznym oraz niedostosowanie społeczne są m.in. zachowania takie jak: brak realizacji obowiązku szkolnego, spożywanie alkoholu, stosowanie środków psychoaktywnych, nieprzestrzeganie norm prawnych, popełnianie czynów karalnych, agresywne zachowania względem otoczenia, stosowanie przemocy, niszczenie mienia, udział w bójkach lub kradzieżach. Przyjęcie do młodzieżowych ośrodków socjoterapii następuje na wniosek rodzica lub opiekuna prawnego na podstawie orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego. Należy zaznaczyć, iż mos-y działają w oparciu o zasadę dobrowolności, a osoby ubiegające się o przyjęcie samodzielnie podejmują decyzję o akceptacji pobytu i zasad obowiązujących w ośrodku.

Jak stwierdzono podczas kontroli, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Ośnie Lubuskim posiada statut, który wraz z późniejszymi zmianami obowiązuje od 2017 roku. Dokument określa m.in. prawa i obowiązki wychowanka, wewnątrzszkolne ocenianie, obowiązki

poszczególnych pracowników, formy współpracy z rodzicami, nagrody i kary oraz tryb składania skarg. W celu zapewnienia bezpieczeństwa wychowankom w kontrolowanej placówce obowiązują ponadto procedury zawarte w dokumencie pn. *Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Ośnie Lubuskim* oraz *Procedury postępowania w MOS w Ośnie Lubuskim*, m.in. w sytuacjach kryzysowych, w przypadku, gdy pracownik pedagogiczny podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyki, w przypadku wychowanków palących papierosy na terenie Ośrodka i wokół niego, w sytuacjach ucieczki wychowanka, w przypadku nieobecności w MOS, odnośnie używania telefonów oraz innych sprzętów elektronicznych. Powyższe dokumenty szkolne opublikowane są na stronie internetowej placówki. Z uwagi na fakt, iż podstawową formą organizacji młodzieżowego ośrodka socjoterapii jest grupa wychowawcza, dodatkowo opracowany został *Regulamin grup wychowawczych Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Ośnie Lubuskim*, który obowiązuje od 2 września 2024 roku. Określono w nim skład i zadania zespołu wychowawczego, organizację pracy w grupach wychowawczych, szczegółowy plan dnia grup wychowawczych, prawa i obowiązki wychowanka, zakazy wobec wychowanków przebywających w placówce, nagrody i kary oraz wzór notatki służbowej dotyczącej zdarzenia/wypadku opisanego w procedurze postępowania. Na podstawie analizy zapisów ww. regulaminu stwierdzono, iż w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Ośnie Lubuskim obowiązuje m.in. *zakaz palenia papierosów, e-papierosów i wszelkiego rodzaju wyrobów tytoniowych, spożywania alkoholu, samowolnego posiadania i zażywania leków, zażywania narkotyków, substancji odurzających, środków psychotropowych, napojów energetycznych a także tych, co zawierają w swoim składzie kofeinę, substancje słodzące oraz posiadania wszystkich wymienionych, (...) lub substancji trudnych do sprawdzenia; korzystania z telefonów komórkowych (bez zgody Dyrektora lub Kierownika Wychowania). Podczas uzyskanej zgody, na użytkowanie telefonów, w czasie do tego niewyznaczonym*. Ponadto rozdział IV *Prawa i obowiązki wychowanków* wskazuje obowiązek w uzasadnionych przypadkach poddania się wychowanka szczegółowej kontroli po każdorazowym powrocie do Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii. Dyrektor MOS wyjaśniła, że wychowawcy pełniący dyżur podczas powrotu wychowanków do placówki po przerwie, w obecności rodzica lub opiekuna prawnego przeprowadzają kontrole w pokojach wychowanków. Zdarzają się również sytuacje, w których przeprowadzane są kontrole osobiste z powodu podejrzenia posiadania przez wychowanków rzeczy zabronionych na terenie placówki. Dyrektor J. Kawecka-Smalec wyjaśniła, że wychowankowie są każdorazowo proszeni o samodzielne przekazanie takich rzeczy, nigdy nie są przez wychowawców dotykani. Dodała, że jeśli wychowanek zaprzecza posiadaniu lub odmawia poddania się kontroli, pracownicy MOS ponawiają prośby i czekają do skutku. Stwierdzono, że zapisy statutu kontrolowanej placówki nie zawierają zapisów dotyczących obowiązywania ww. *Regulaminu grup wychowawczych*, w związku z czym nie można ustalić podstawy prawnej dla wskazanego dokumentu. Natomiast z treści § 43 Statutu wynika, iż małoletni po przyjęciu do MOS w Ośnie Lubuskim zostaje przez wychowawcę zapoznany z jego prawami, obowiązkami i zasadami pobytu, co wraz z rodzicem lub prawnym opiekunem potwierdza własnoręcznym podpisem. Czynności kontrolne nie wykazały, w jaki sposób wychowankowie, którzy uczęszczają do Ośrodka od kilku lat i ich rodzice/opiekunowie prawni zostali zapoznani z ww. *Regulaminem grup wychowawczych* po jego wprowadzeniu. Stwierdzono, że został on wprowadzony równolegle ze standardami ochrony małoletnich

zawartymi w ww. dokumencie *Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Ośnie Lubuskim, wdrożonymi w wyniku znowelizowanej ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich* (Dz. U. z 2024 r. poz. 560).

Z uwagi na specyfikę kontrolowanej placówki przedłożone do analizy dokumenty zawierają liczne regulacje w zakresie zapewnienia wychowankom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, w tym cyberbezpieczeństwa. Stwierdzono, że w odniesieniu do zasad korzystania z telefonów komórkowych regulacje nie są spójne. Informacje uzyskane w rozmowie z dyrektorką Jolantą Kawecką-Smałec wskazują, że w placówce obowiązując całkowity zakaz posiadania przez wychowanków telefonów komórkowych (wychowankowie nie mogą ich wносить na teren Ośrodka po powrocie z przerwy np. weekendowej). Obowiązujący Statut nie określa wprost ww. zakazu. Zapisy § 32a pkt 6 dotyczące punktowego oceniania zachowania stanowią, iż *uczeń traci punkty za wnoszenie na teren Ośrodka niedozwolonych przedmiotów (np. telefonu, zapalniczek, papierosów) -20. W Procedurach odnośnie używania telefonów oraz innych sprzętów elektronicznych zapisane jest, że na terenie Ośrodka obowiązuje zakaz używania telefonów komórkowych oraz innych sprzętów elektronicznych (laptop, itp.). Jedynym wyjątkiem są telefony komórkowe nieposiadające kamery, wychowankowie mogą z nich korzystać od godziny 15:05 do 21:00. W przypadku złamania zasady używania telefonów oraz innych urządzeń elektronicznych podczas lekcji, zajęć i godzin nocnych są wyciągane konsekwencje w formie zdeponowania telefonu wraz z kartą SIM i sprzętu, z możliwością oddania go opiekunom prawnym. (...) Jeśli wychowanek kategorycznie odmawia oddania sprzętu, jest to traktowane jako nierespektowanie zasad obowiązujących w Ośrodku oraz odmowa dalszej współpracy i skutkuje to powiadomieniem rodzica, aby odebrał wychowanka z Ośrodka. Ponadto zgodnie z § 47 ust. 1 Statutu wychowanek Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Ośnie Lubuskim może zostać skreślony z listy m.in. w przypadku wielokrotnego, rażącego naruszania zasad i regulaminów obowiązujących w Ośrodku, w tym w związku z wniesieniem i ukrywaniem, przedmiotów niebezpiecznych i niedozwolonych, (określonych w regulaminie internatu), w tym wniesienie, ukrywanie i korzystanie z prywatnego telefonu komórkowego, bez wymaganej zgody. Dodatkowo, jak wskazano powyżej, w Regulaminie grup wychowawczych wychowankom zabrania się korzystania z telefonów komórkowych bez zgody dyrektora lub kierownika wychowania oraz posiadania urządzeń elektrycznych z możliwością nagrywania fonii i obrazu. Ponadto ustalenia w wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych nie pozwalają stwierdzić, że ww. dokonywanie przez wychowawców MOS w Ośnie Lubuskim kontroli osobistych wychowanków są zasadne. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 978, 1228) zawartymi w art. 109 pkt 9 nieletniemu umieszczonemu w młodzieżowym ośrodku wychowawczym nie wolno posiadać bez zgody dyrektora ośrodka przedmiotów służących do łączności, rejestrowania lub odtwarzania informacji, natomiast art. 108 pkt 1 zobowiązuje nieletnich umieszczonych w młodzieżowym ośrodkach wychowawczym m.in. do przestrzegania statutu lub regulaminu, przestrzegania zasad bezpieczeństwa, przestrzegania obowiązków i zakazów określonych w odrębnych przepisach. Zgodnie z art. 119 ww. ustawy w przypadku uzasadnionym względami porządku prawnego lub bezpieczeństwa młodzieżowego ośrodka wychowawczego, w szczególności w celu zapewnienia bezpieczeństwa osób w nich przebywających,*

przeprowadzenia prawidłowego procesu leczenia nieletniego, znalezienia przedmiotów, których nieletni nie może posiadać w ośrodku, lub których posiadanie jest niezgodne z prawem, nieletni podlega kontroli pobieżnej lub kontroli osobistej. Z tych samych względów kontroli podlegają również pomieszczenia, w których nieletni przebywa, oraz przedmioty znajdujące się na terenie ośrodka, przedmioty posiadane przez nieletniego, przedmioty należące do nieletniego, a także przedmioty dostarczane nieletniemu lub przekazywane przez niego innej osobie. Kontrolę pobieżną, kontrolę osobistą, kontrolę pomieszczeń i kontrolę przedmiotów przeprowadza się zgodnie z celem tej czynności, z zachowaniem umiaru i poszanowania godności nieletniego, którego ta czynność dotyczy, oraz bez wyrządzania niepotrzebnych szkód i dolegliwości. Jak wskazano powyżej, młodzieżowe ośrodki socjoterapii są prowadzone dla dzieci i młodzieży zagrożonych niedostosowaniem społecznym, wymagających socjoterapii, a wychowankowie przyjmowani są na wniosek rodzica/opiekuna prawnego. Natomiast młodzieżowe ośrodki wychowawcze są placówkami prowadzonymi dla dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie, wymagających resocjalizacji, wobec których o umieszczeniu w ośrodku orzekł sąd rodzinny. Na podstawie analizy ww. przepisów prawa stwierdzono, że ustawodawca nie ujął w nich młodzieżowych ośrodków socjoterapii, w związku z czym przepisy te nie mogą być dla nich stosowane w zakresie ograniczania praw osobistych poprzez analogię ze wskazanymi młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi.

W zakresie współpracy kontrolowanej placówki z rodzicami (opiekunami prawnymi) § 13 ust. 4 Statutu określa następujące formy: spotkania robocze, spotkania okolicznościowe, spotkania z ekspertem, spotkania poświęcone pedagogizacji, konsultacje z wychowawcami, psychologiem, pedagogiem, dyrekcją, kontakty korespondencyjne, rozmowy telefoniczne, włączanie do współdziałania w pracy ośrodka, udostępniania informacji na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej ośrodka. Pani dyrektor dodała, że korzystanie przez nauczycieli i wychowawców z komunikatorów internetowych w celu przekazywania informacji o funkcjonowaniu wychowanków nie jest przyjętą formą współpracy z rodzicami /opiekunami prawnymi.

Czynności kontrolne wykazały, iż zgodnie z obowiązującym Statutem, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Ośnie Lubuskim stosuje punktowy system oceniania zachowania wychowanka, według którego za poszczególne rodzaje zachowań przyznawane są punkty dodatnie i punkty ujemne. Dyrektor Kawecka-Smalec przedłożyła wydruk z dziennika elektronicznego przyznanych punktów dla wychowanki [REDAKTOWANE]. Stwierdzono, że w bieżącym roku szkolnym nauczyciele i wychowawcy dokonali licznych wpisów w różnych kategoriach, przyznając zarówno punkty ujemne (m.in. w następstwie opisanego powyżej zdarzenia w internecie w dniu 25 listopada 2024 r.), jak i punkty dodatnie, na przykład za aktywny udział i zaangażowanie na zajęciach, pomoc młodszemu koledze w sprzątaniu, wkład w organizację i zaangażowanie w akcjach i imprezach.

Jolanta Kawecka-Smalec sprawuje nadzór pedagogiczny w oparciu o Plan nadzoru pedagogicznego dyrektora Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Ośnie Lubuskim w roku szkolnym 2024/2025. Uwzględniając kierunki polityki oświatowej państwa oraz wnioski z nadzoru sprawowanego w roku szkolnym 2023/2024 dyrektor placówki zaplanowała m.in. wspomaganie nauczycieli w realizacji ich zadań poprzez organizację dwóch szkoleń „Odpowiedzialność prawna i dyscyplinarna nauczycieli” (termin: 27 września 2024 r.) i „Od racji do relacji – od konfliktu do satysfakcji w radzie pedagogicznej” (termin

do uzgodnienia) oraz poprzez obserwacje planowane i doraźne. Stwierdzono, że przedłożone *Sprawozdanie dyrektora Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Ośnie Lubuskim ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego w I semestrze roku szkolnego 2024/2025* nie zawiera szczegółowych informacji o przeprowadzonych przez dyrektora placówki kontrolach i formach wspomagania. Nie wskazano w nim informacji dotyczących zrealizowanych form doskonalenia nauczycieli, liczby i terminów przeprowadzonych kontroli. Z analizy harmonogramu obserwacji zajęć wynika, że w roku szkolnym 2024/2025 dyrektor Kawecka-Smalec zaplanowała 6 obserwacji w okresie od października do marca. W rozmowie z wizytatorami wyjaśniła, że są to obserwacje tylko nauczycieli w trakcie awansu zawodowego, dlatego w harmonogramie nie są ujęci tacy nauczyciele jak: Waldemar Kuzio, Piotr Romanowski, Mariola Prus-Musielak, Dorota Adamowicz. W sprawozdaniu za I półrocze nie wskazano liczby przeprowadzonych obserwacji, nauczycieli i rodzaju obserwowanych zajęć. Ponadto dyrektor placówki nie przedłożyła do wglądu arkuszy obserwacji zawierających szczegółowe informacje, uwagi i wnioski.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa kontrolowana placówka objęta jest nadzorem monitoringu wizyjnego wewnętrznego i zewnętrznego. Zgodnie z § 59 Statutu służy on ograniczeniu niepożądanych i destrukcyjnych zachowań wychowanków, wykrywalności sprawców czynów zagrażających bezpieczeństwu oraz zmniejszeniu ilości zniszczeń. Zarejestrowane obrazy wykorzystywane są przy wyjaśnianiu przyczyn niewłaściwych zachowań, wskazaniu sprawców, rozstrzyganiu sytuacji niejasnych. Pani dyrektor udostępniła wizytatorom dwa nagrania z kamery monitoringu części korytarza, w której znajduje się pokój wychowawców, świetlica i pokój nr 11. Na podstawie tych nagrań, wykonanych w dniu 25 listopada 2025 r. w godzinach 15:30-17:00, nie można ustalić przebiegu wydarzeń w pokoju nr 9 związanych z przeprowadzeniem kontroli osobistej wychowanki [REDACTED]

Dokumentacja dyrektora MOS w Ośnie Lubuskim zawiera *Rejestr skarg i wniosków*. Analiza rejestru wykazała, że w roku szkolnym 2023/2024 do dyrektora wpłynęła jedna skarga, którą dyrektor załatwił udzielając pisemnej odpowiedzi osobie skarżącej. W roku szkolnym 2024/2025 zarejestrowano jedną skargę, która jest w trakcie rozpatrywania. Ustalono, że nie dotyczy ona wychowanki [REDACTED]

4. Wnioski wynikające z przeprowadzonych czynności kontrolnych:

1. Dyrektor placówki podjął działania z zakresu nadzoru pedagogicznego w celu rozpoznania sytuacji wychowanki [REDACTED] będącej wynikiem zdarzenia z dnia 25 listopada 2024 r. [REDACTED] miała przy sobie przedmioty zabronione podczas pobytu w ośrodku.
2. [REDACTED] jest objęta pomocą psychologiczno-pedagogiczną przez specjalistów zatrudnionych w placówce.
3. Kontrolowana placówka posiada procedury postępowania w sytuacjach dotyczących bezpieczeństwa podczas pobytu wychowanków w placówce. Obowiązujące procedury i regulaminy określają prawa i obowiązki wychowanków oraz konsekwencje niewłaściwych zachowań.
4. Placówka stosuje punktowy system oceny zachowania. W dzienniku elektronicznym na bieżąco zamieszczane są informacje o rodzaju zachowań i liczbie przyznanych punktów.
5. Pani [REDACTED] nie uczestniczyła w umówionych spotkaniach zespołu wychowawczego w celu omówienia sytuacji córki związanej z niewłaściwym zachowaniem i niesprawiedliwymi nieobecnościami).

6. Wychowawca klasy [REDACTED] komunikuje się z matką [REDACTED] poprzez komunikator WhatsApp, ponieważ rodzic nie korzysta z dziennika elektronicznego w sposób zapewniający stały kontakt. Nie jest to przyjęty w procedurach szkolnych sposób współpracy z rodzicami.
7. Dyrektor placówki nie podjął adekwatnych działań wobec nieusprawiedliwionych nieobecności [REDACTED] w lutym i marcu 2025 r. w celu egzekucji realizacji obowiązku szkolnego. Nie wiadomo, co obecnie dzieje się z dziewczynką.
8. Nadzór pedagogiczny dyrektora placówki jest sprawowany w sposób niewystarczający, w szczególności w zakresie obserwacji zajęć oraz doskonalenia nauczycieli.
9. Dokumenty regulujące funkcjonowanie kontrolowanej placówki zawierają niespójne zapisy odnośnie korzystania z telefonów komórkowych podczas pobytu wychowanków w Ośrodku.
10. Dokonywanie przez wychowawców kontroli osobistych i kontroli pomieszczeń, uzasadnione prawnie w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, jest stosowane w kontrolowanym młodzieżowym ośrodku socjoterapii poprzez analogię. Powyższe nie ma podstawy prawnej.

5. Zalecenia wraz z terminem ich realizacji:

- 1) Zaleca się wzmocnienie nadzoru pedagogicznego dyrektora placówki zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - *Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.) w zakresie obserwacji zajęć wszystkich nauczycieli i wychowawców.
Termin realizacji: do 27 czerwca 2025 r.
- 2) Zaleca się wzmocnienie nadzoru pedagogicznego dyrektora placówki zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - *Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.) w zakresie współpracy z rodzicami, w szczególności sposobów kontaktowania się z rodzicami oraz egzekucji realizacji przez wychowanków obowiązku szkolnego.
Termin realizacji: w ciągu 14 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.
- 3) Zaleca się wzmocnienie nadzoru pedagogicznego dyrektora placówki zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - *Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.) w zakresie spójności obowiązujących dokumentów placówki dotyczących warunków wnoszenia i korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych.
Termin realizacji: do 30 maja 2025 r.
- 4) Zaleca się wzmocnienie nadzoru pedagogicznego dyrektora placówki zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - *Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.) w obszarze zapewnienia wychowankom bezpieczeństwa, w szczególności przeprowadzania kontroli osobistych.
Termin realizacji: w ciągu 30 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

6. Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia w zakresie nieobjętym kontrolą:

Nie stwierdzono.

7. Pouczenie:

- 1) Dyrektor szkoły lub placówki może zgłosić Lubuskiemu Kuratorowi Oświaty w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli pisemne umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zaleceń zawartych w protokole.
- 2) Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń lub otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu wniesionych zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić Lubuskiego Kuratora Oświaty o sposobie realizacji zaleceń, a także organ prowadzący szkołę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

8. Protokół podpisali:

DYREKTOR
Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii
w Ośnie Lubuskim
[Signature]
mgr Jolanta Krawiec-Smalec
(dyrektor szkoły lub placówki)

4. kwietnia 2025 r. Górzów Wlkp.
(data i miejsce podpisania protokołu)

Kuratorium Oświaty w Górzowie Wlkp. Kuratorium Oświaty w Górzowie Wlkp.
STARSZY WIZYTATOR STARSZY WIZYTATOR
[Signature] *[Signature]*
Anna Bucholska Krystyna Wiśniewska
(przeprowadzający kontrolę)

4 kwietnia 2025 r. Górzów Wlkp.
(data i miejsce podpisania protokołu)

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor kontrolowanej szkoły lub placówki, a drugi włącza się do akt kontroli.

Poświadczam odbiór protokołu kontroli

04 kwietnia 2025 r.
DYREKTOR
Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii
w Ośnie Lubuskim
[Signature]
mgr Jolanta Krawiec-Smalec
(data, podpis i imienna pieczęć dyrektora szkoły lub placówki)